

Hoe gebruik je informatieve prentenboeken in de klas?

- door [Helena Taelman](#)
- Geplaatst op [27/01/201618/09/2018](#)
- [blog met een inspirerend voorbeeld](#)

Het moet niet altijd een verhaaltje zijn. Informatieve prentenboeken bieden uitdagende taalkansen, leesplezier en verdieping. Daarom promoten Amerikaanse onderwijspecialisten het gebruik van informatieve boeken in de kleuterklas, en sluit ik me daar graag bij aan.

Infoboeken zijn boeiend voor jongens én meisjes

Leerkrachten denken soms dat verhalen gemakkelijker of interessanter zijn dan infoboeken, maar kleuters luisteren graag naar infoboeken (Mantzicopoulos e.a., 2011). De meisjes verschillen hierin niet van de jongens. Op latere leeftijd hebben jongens vaker dan meisjes een uitgesproken voorkeur voor infoboeken en een afkeer van verhalen. Misschien zijn deze jongens wel gemotiveerder om te lezen als ze al van kleins af ervaring hebben met hun latere voorkeursgenre.

Taalkansen en kennis

Infoboeken bevatten een leerrijke taal en een rijke woordenschat. Nieuwe woorden worden vaak uitgelegd in de tekst, en geïllustreerd met een realistische foto. Kinderen doen bovendien wereldkennis op die later van pas komt bij moeilijkere teksten. Infoboeken bieden bovendien stof voor denkstimulerende gesprekken tijdens het voorlezen (Price e.a., 2012).

Discussiestof in het favoriete boek van mijn jongste zoon: Waarom heeft hij een megafoon? Wat doen ze met die zakken?

Voorleestips

Deze tips zijn gebaseerd op mijn ervaringen met infoboeken voorlezen in de tweede kleuterklas.

1 Kennismaken met het genre

Vertel de kleuters vooraf dat je een infoboek zal vertellen, en leg uit waartoe een infoboek dient. Wijs tijdens of na het lezen op de typische kenmerken van een infoboek: een inhoudstafel, ondertitels onder foto's, een verklarende woordenlijst.

2 Vooraf een luistervraag stellen

Bedenk een prikkelende vraag of laat de kleuters zelf bedenken wat ze nog willen weten over het onderwerp. Misschien kun je verwijzen naar een [mindmap](#) die je met de kleuters hebt opgesteld. Na het voorleesmoment kunnen jullie de mindmap verder aanvullen.

3 Reflecteren over voorbije klasactiviteiten

Breng het infoboek wat later in de themaweek. Tijdens het voorleesmoment verwijst je regelmatig naar voorbije klaservaringen, zoals het spel in de fantasiehoek, de klasuitstap, de waarneming. Op die manier kun je de inhoud van de activiteiten opfrissen, uitbreiden en verankeren.

4 Interactief voorlezen en focussen

Speel in op de interesses van de kleuters, prikkel hen met uitdagende vragen, vertaal in eigen woorden, laat vallen wat onbelangrijk is. In tegenstelling tot verhalen moet je infoboeken niet altijd van het begin tot het einde voorlezen.

5 Het infoboek vergelijken met een verhaal

Kleuters verdiepen hun begrip van een verhaal wanneer ze het vergelijken met een infoboek over hetzelfde thema. Een eenvoudige werkwijze is om uit elk boek één prent te kiezen en vervolgens te bespreken wat gelijkend en verschillend is.

Via het infoboek ontdekten de kleuters dat het hondje Sammie nog maar een kleine puppy is die moet wennen aan zijn nieuwe woonplaats.

En nu op zoek naar het juiste infoboek

Rond het thema ‘de brandweer’ is het aanbod groot, maar wil je iets over ‘de regen’, dan is het toch wat verder zoeken. Een Brusselse leerkracht vertelde me dat haar meertalige kleuters vooral dol waren op infoboeken met echte foto’s. Maar soms zijn ook getekende infoboeken heel waardevol.

Enkele goed onthaalde infoboeken uit het Wereldwoordenproject (2de kleuterklas)

Leestips (in het Engels, maar wel vlot geschreven)

- [De NAEYC, de grote Amerikaanse kleuteronderwijsorganisatie, publiceerde een lijst met argumenten voor infoboeken in de kleuterklas.](#)
- [Een gratis webseminarie met tips om infoboeken te selecteren \(voor 5-jarigen\)](#)
- [Neuman & Wright \(2013\). All about words. Teachers College Press.](#) (Een Engelstalig boekje met heel verfrissende inzichten en concrete toepassingen. Aanrader!)

Praktijktip

Vorig jaar werkten we in het [Wereldwoordenproject](#) voor 10 thema’s voorleesactiviteiten uit met een verhaal en een infoboek. Uit elk boek selecteerden we drie ‘wereldwoorden’ om diepgaander te behandelen. De lesplannen staan [hier online](#).

Wetenschappelijke achtergrond

- Mantzicopoulos, P., & Patrick, H. (2011). Reading picture books and learning science: Engaging young children with informational text. *Theory Into Practice*, 50(4), 269-276.

- Price, L. H., Bradley, B. A., & Smith, J. M. (2012). A comparison of preschool teachers' talk during storybook and information book read-alouds. *Early Childhood Research Quarterly*, 27(3), 426-440.